

Latwieefch u Amiesen.

Nr. 18. Zettortdeena 4tā Mei 1839.

Isdibbinatajs.

(Stahste.)

(Skattees Nr. 17.)

Wehl ohtra svehtdeena ne bija atgahjusi, te jaw pollizes wirfsneeks ar meistera fungu Pehteri pee sohga nahze, teifdams: „Dtaugeet, schis wihrs irr sawa snohta ammata puisi diktinokuhlis un bes wainas gluschi par netaisnibu. Es suhdsu to fa pahrgalwneeku, luhgdam, lai juhs to, kas pareisi darrijis, birgera zeetumā luktut, kur winnaam tas untums pahrees.“ — Te nu meisteris atkal stahweja preeskohga, kulliti rohkā, un atbildejabs sohga jautaschani pasmaididams un nosehris: „Nedseet, kungs, us ko juhsu isschikschana irr derrejusi. Pa-saulē gan naw jo paklausigs zilmeeks par mannu snohti, bet, fa sinnam, arri neweens naw jo kahrīs, wissu sinnah, fa skrohderihts. Winsch fleppeni manni apgluhnejis, pee mannahm dur-wim klausjees, irr fa kakkis par mannu lohgu eelihdis, mannas leetas israudsiht un, ko slehpju, isdabbuht, un nu winsch nodeenvajahs, man burni effam. Manna meita gan allasch tam pretti bija un ne gribbeja zeest, fa es aiseetu; bet fa skrohderis tik wehstu kahrigs, tahds laumuna usdohmatajs un ikdeenas tik nifns bija, par to fa manni ne warreja prohjam ais-dsift, tas man reebahs. To nemeern starp laulineekeem beigt un pats meeru atraf, kuhlu to puisi, kas skrohdera lutteklis, tihscham, bes fa tas to bija pelnijis. Man schehl, fa tam bija jadabbu tas vahreens; bet man to reis prah-tā ne eeschahvwahs, fa labbak warretu par welti us kahdu laiku klussu kohrteli dabbuht. Tas sehns arri wehl jauns, un kuhleeni jaw riht, kad brokastu gribbehs, buhs peemirfis.“ —

Sohgis atkal galwu krattija, fazjdams: „Wai, wai, Pehter, ar jums wairs pateesi

naw lahgi! Juhs zeetuma kohrteli dabbuht, ja jums naw naudas strahpi aismaksah.“ — „Es plukkatiash esmu,“ Pehteris atbildeja ar pree-zigahm azzim, „luhdsu taisni pelnitu zeetumu, gaischā un itt klussā kambariti, kur man weh-lehts irr dreiseht un ar scheem manneem neekū eerohzineem darbotees.“ Us kulliti rahdijs, kur ammatrihzinus glabbaja. — „Las jums weh-lehts,“ sohgis atteize. „Lihds jaunam meh-nefim juhs tur warrat stahweht un weentuli eeslehgti buht. Nohku jums dohmu, neweens zits, fa zeetumneeku waktmeisteris, jums tur usspeesees.“ —

Meisteris tur eegahje ar leelu preeku, kur zitti tikkai lohti noskuminuschi mehds ee-eet. Sohgis peeteize, lai neweenu pee winna ne elaischoht, bet winnaam wissu dohdoht, kas tam buhtu waijadsgis pee winna slepna darba. Wissu gaischaku kambariti tam atwehleja, un zitteem zeetumneekem to gluschi aisseedse. Pa tam sohgis arri isdarija, fa ta teesas-deena, kurrā tee sapulzinati rahtes-fungi tahs meistera gaspaschas un dehlu suhdsinu un aissrunnas klaus-tohs, — ahs to laiku tikke nolikta pahr kuru Pehterim bija zeetumā jasehsch.

Un kad tee gohdajami firmi wihri, ta pil-sehta tehwi sapulzinati sehdeja augstā rahtuhse, klausitees ko meistera Pehtera gaspascha un behrni suhdschs, tad meisterene gaudahs ar teem pascheem wahrdeem ar kurreem jaw papreetskohga gaudusees. Bet wezzakajbs dehls par jannaku brahli un pats pahr fewi aschias runnas teize, ko beidse luhgdam: lai gan gudra rahte sam apsuhdsetam tehwan katu teesu leegtu, ta fa Meisteris Pehteris jaw pats to leedsis darriht, kas klahjotees un gudram prah-tam klausift. „Vateesi,“ ta negohdigis dehls wehl klahft teize, „ja jums wehl ne peeteek,

ka winsch tik trakabi dsihwo, un tik negudri zittus gribb apmahniht ar fawas fleppenas stohlas, kas ne kad warr buht isprohtama, un ka winsch wissus bauslus, kam klausift, Deewos winnam ka namma-tehwam usdewis, par galvu mett: kad atgahdatees, ka winsch ar apdohmu un tihsci zeetuma strahpi meklejis, ko tikkai tahds warr darriht, kas negudrs palizzis — un kadeht mums arri wairs ne kas narjafaka.” —

Nahtes-fungu leelakais pulks ar galwahm nosihmeja, ka to tizzoht un ka teem schkitte, ta teefas leeta eshoft beigta, tapehz ka par mulki palizzis meisteris derroht us trakuhsi*). Jo seemas svehtku farkanas deenas bija tuwu klahf un gan gudri fungi gribbeja no faweeem teefas darbeem drihsit buht swabbadi. Pats preefsch-fehdetajs, burmeisteris arri jaw taifijahs, kastram rahtes-fungam likt teilt, ko no tahs leetas dohmajoht, jeb kam tas peekrihtoht, ko teefas vallodā fauz: „teilt fo schkeet;” — te sohqis, kas arri rahtes peeshdetajs bija, eesahze runnaht un waizaja to skrohdereni, kas klahf bija, woi ta arri gribboht, lai noteek, ko brahli prasshoft. — Ta labba meita sihwejahs pretti zik warredama un cesauzahs: „ne darrat fungi, par fo patte firds juhs sohditu. Kad tikkai ne nokaujat schim muhscham kahdu no juhsu wissu labbakeem birgereem! Ne buht ne tizzu, ka tehwos irr mulka prahta palizzis, ka paschā pastara teefā to ne buht ne tizzeschu. Ja mans wihrs ne buhtu bailigs un mahnu tizzigs zil-wels, un ja ne buhtu winsch usrihbinahs no teem, kas deemschehl irr manni brahli, tas nelabbums ne mas ne buhtu tà wairumā gahjis, tas gohdigs meisteris ne buhtu zetumā, un mehs buhtum winnam par atspaidu, lai winsch faweeem apsuhssetajeem mutti aishbahsch un tohs atfauz no tahs besgohscha nepateizibas, ar fo tee winnu no namma us nelaimi irr ahr-isstuh-muschi.” —

*) Trakuhsis irr namis, kur tahdus glabba un ahrse, kas negudri jeb trakki palikkuschi. —

„Tu mello, neustizzama mahse,” tà dehli dumpoja. „Tu nepateesu leezibu dohdi,” tà mahte eeblahwahs. „Woi mehs wainigi, ka, fabaadihts zaur muhsu prahligeem wahrdeem, ar fo winnam winna nejauku wallodu no mums pahrmettam, winsch no namma isbehge, muhs neschehligi astahdams un pee tahs nerahtnas raudsidams pesspeestees, kas winnu bij ustraz-zinajusi, pascha un wiinas ihstneekeem par eenaidneku buht.“ — „Bet Deewos ne likkahs pessimeetees“ tà dehli wehl starpa brehze, „ta launa mahse irr zerrejusi, tehwa mantu un arri to usleelitu nahkoschu baggatibus weena eeguh, — bet tahrpu reeksti, jeb rohgas tai asleek. Lai arri muhsu mahsas wihrui Willibaldu pahrtjauta.“ —

Klaht pessaukts skrohderihts, schlohkans*) wihrinsch, kam balsi aishahwahs, taifijahs us swainu pusti eet, un putereja no seewas-tehwa nesalihdsiga prahta, no winna trakadeem eeraddumeem, un beidsoht teepjahs, few frustu mesdams preefschā, wihsch, weendeen, tehwa kambari eekahpis, eshoft paschu wellu, gan ne redsejis, bet tatschu dsirdejis — „Paschu wellu!“ rahtes-fungi eesauzahs, un leels trohkfniis zehlahs. Skrohderene sawam wiham til aschi usstaijahs, ka firds tam istruhke. To mehr trihzedams winsch tahtak runnaht: „Skattes, skattes man wirsi, skattes zik gribbi, seewa, ne warru par to kluusu zeest, jeb schu tu man aisleedsis no ta runnaht. Mudeen, irr itt pateesi tees, ka tehwa galda, appaksch dsihmi no missini needineem un rütenischeem un sahru-ni-stihgahm, kohku bohsele**), jeb kas tai libds, gulleja, kam eekschā tschaksteja un kalle itt ka putnis tur eekschā knahbetu, jeb ka krehkis, woi dsennis pee kohka. Alusi tam peelizzis, man druhmis usgahje, un libds man prahta eeschahwahs ka wels wissadi warr parahditees, libds arri fweedu to bohseli garr seenu, pats probjam sprukdams. Ne sinnu, woi ta pu-

*) Schlohkans irr, kam fungis tulsch.

**) Bohsele irr masa keegelu lohdite.

scham pahrgahjusi, tapehz ka ne atskattijohs. Bet tees un tees irr, ka zitreis aksal, no seewas labbi issumihts, palikku jo drohsch, un tehva kambari eekahpis, no tahs bohseles neeku wairs ne redseju.“ —

Skohdhera swaini nu raudsija ar scheem nerra stahsteem sawus suhdsinus apstiprinhah, un zitti no tecim rahtes-kungeem arri mas ko atrahwahs, tam tizzeht. Bet Pehtera meita, no dusmahn un skumjahm raudadama, sawam wihram us-fauze: „ak, tu negohdigs un besdeewigs zil-weks! Woi ne lissi arr to wissulabbaku tehwi spaidos steept, woi sahrtä fadedsinah? — Ak wai man un wisseem gohda-zilwekeem, ka tam nenoseedsigam behdulim, jausnemm tik dauds negohda, bes ka tas ar weenu masu wahrdinu driksfawu taisnibu parahdiht!“ — „Kas jums to tezis, jauna seewina,“ sohgis nehme runnahnt un teesas pulksteniti paschkindinaja. „Nirnberges rahtes-kungi naw tik netaisni, ka tee kahdu no faveem birgereem nepahrjautatu passuddinatu.“ —

Par scho aschu wahrdu, kas sirdis duhre, gan gudri rahtes-kungi nosfarke lihds teem prahtha schahwahs, ka gan drihs buhtu pahrsteiguschees, gribbedami to teesas-leetu weenä ahtruumä nobeigt, ko darriht teesas kungeem nebuht ne klahjahs. Pa tam weenas no sahndurwin atwehrabs un meisiera kungs Pehteris eenahze, no-mehrdehts un kalfs*) wihrs, ar jantru beswainas gihmi, rahmi un meerigi apskattidamees; — tikai ap zeeti aisspeestahin luhpahm warreja eeraudsiht, ka wisch fehrojahs. Winna meita to eeraudsiusi no preeka eebrehzahs; bet gaspascha, dehli un snohts fabihjuschees ne drihksjeja azzis pazelt. —

(Turplikam walrok.)

*) Kalfs jeb kalfens irr, kam mas galkas jeb treknuma us ribbahm, noleesahts.

Teesas fluddin afschanas.

Us pawehleschanu tahs Reiserifkas Majesteetes, ta Patvaldineeka wissas Kreewu Walsis ic. ic. ic., tohp no Puhres pagasta teesas wissi tee, kam kahdas taisnas prassishanas, woi mantoschanas jeb kah-

da dollba buhtu pee tahs atstahtas mantas ta ne senn nomirruscha wehvera Jähsep Leisander, kurra mantineeli naw sinnami, usaizinati, gadda starpa, un wisswehlak lihds 28tu April 1840, kas par to bei-dsanu un isslehgshanas-terminu nolikts, pee schihs pagasta teesas ar labbam parahdischanahm peeteiktees, un sagaidiht ko teesa spreedihs; ar to pamahzischanu, ka tohs kas lihds peeminnetam terminam ne buhs peeteikuschees wehlak wairs ne klausih, un winneem muhschigu kluusuzeschanu uslik. Ta aridsan tee, kas no peeminneta nelaika ko buhtu aissneh-muschi, jeb tam ko parradä buhtu palikkuschi, zaun scho teek usaizinati, tahs aissnemtas leekas atdoht, un sawus parradus aissmahaht; kas sawus parradus gribbehs flehpt un lihds peeminnetam terminam ne peeteiksees, tecim wehlak dubbulti sawi parradi buhs ja-atlihdsina. To buhs wehrä nemt! Puhres pagasta teesa, 17ta April 1839.

(T. S.) + + + R. Wollberg, pagasta wezzakais.
(Nr. 27.) Sakalowsky, pagasta teesas frihweris.

No Lihwen-Bersees pagasta teesas tohp sinnamu darhihs, ka to atstahtu mantu ta nomirruscha Gesu krohdsneeka Kristap Winkelmann, prohti: sirgus, gohwis, aitas, gultu-drahnas, rattus, galduus, sirgus un daschdaschadus mahju-rihkus, wairakfohlitajam ubtrupē pahrdohs. Lihwen-Bersees pagasta teesa, 28ta April 1839.

Unfs Meier, pagasta wezzakais.
(Nr. 69.) E. Franck, pagasta teesas frihweris.

No Leelas Cezaawas pagasta teesas tohp fluddinahs, lai wissi, kurreem kahdas parradu mellefshanas pee tahs atstahtas mantas ta nomirruscha Leelas Cezaawas fainneeka Kjullu Juhna Praweneeka buhtu, wisswehlak ar sawahm mellefshanahm lihds 2tru Juhni 1839 pee schihs pagasta teesas peeteizahs. Leelâ Cezaawâ, 22trâ April 1839.

(T. S.) Smuggu Fehkabs, pagasta wezzakais.
(Nr. 83.) Everts, pagasta teesas frihweris.

Kad par to mantu to isliku fainneelu Leijes-Sris-ker Fehkab Dukauski, Kasikku Mittel Kasikke, Masu Kepfinu Juhne Buhmann un Schnakkes Andrei Weismann konkurse nospreesta, tad tohp wissi parradu deweji usaizinati, ar sawahm mellefshanahm wisswehlak lihds 23schu Juhni 1839 pee Leelas Cezaawas pagasta teesas peeteiktees, jo wehlak neweens wairs ne taps klausih. Leelâ Cezaawâ, 22trâ April 1839.

(T. S.) Smuggu Fehkabs, pagasta wezzakais.
(Nr. 84.) Everts, pagasta teesas frihweris.

Wissi tee, kam kahdas taifnas parradu präfischanas buhtu, pee ta Ahrlawas fainneeka Auff Girth Ausüberka, no Laukneeku mahjahm, pahr kurru man-
tu inventarium-truhkuma un magasibnes parradu dehl konkurse nospreesta, tohp zaur scho usaizinati,
8 neddelu starpā pee schihs pagasta teefas peeteiktees,
jo wehlak neweenu wairs ne klausih, Ahrla-
was pagasta teesa, 3schä April 1839. 3

Janne Arberk, peesehdetais.

(Mr. 21.) U. Neumann, pagasta teefas frihweris,

No Valdohnes Krohna pagasta teefas tohp wissi tee,
kam kahdas taifnas parradu präfischanas buhtu pee
ta Valdohnes meschafarga Draweneeku Krista, pahr
kurru mantu konkurse spreesta, usaizinati, ar
sawahm präfischanaahm libds 16tu Juhni f. g., kas
par to weenigu un islehgchanas-terminu nolikts,
peeteiktees un teefas spreediumu fagaidiht, Valdohné,
14tä April 1839. 3

(L. S.) † † † Fehkab Skabulowsky, peesehdetais.

(Mr. 73.) W. Helms, pagasta teefas frihweris.

No Wirkusmuischas pagasta teefas tohp wissi tee,
kam kahdas taifnas parradu präfischanas buhtu
pee teem Wirkusmuischas fainnekeem Waidin-tresch-
neeku Reina un Tenu Krischjahn, kas magasibnes
parradu un inventarium-truhkuma dehl ilgak par
fainnekeem buht ne warrejuschi un pahr kurru man-
tahm zaur schahs deenas spreediumu konkurse nospre-
sta, usaizinati, wissewehlak libds 1mu Juhni f. g.
pee schihs pagasta teefas ar sawahm präfischanaahm
peeteiktees un fagaidiht ko teesa pehz likkumeem spre-
dihs; kas libds peeminnetam terminam ne peeteiktees,
wehlak wairs ne tops klausih. Wirkus pagasta
teesa, 1ma April 1839.

† † † Fritz Leinah, pagasta wezzakais.

(Mr. 31.) J. Freyberg, pagasta teefas frihweris.

Kad tas Leelas Cezawas pee Gailumuischhas pees-
derrigs fainneeks Peter Behre nomirris un winna-
mantu starp teem astabteem mantinekeem zaur tee-
fas spreediumu buhs isdallih, tad tohp no Leelas
Cezawas pagasta teefas wissi tee, usaizinati, kam
kahdas melchchanas pee tahs mantas buhtu, ar tahm
paschahn wissewehlak libds 23schä Juhni 1839 pee
schihs pagasta teefas peeteiktees jo wehlak neweenu
wairs ne klausih, ka arri tee, kas tam nelaikim ko

parradā buhtu teek usalzinati, libds peeminnetai dee-
tai sawus parradus aismalsaht; kas ne peeteiktees,
tam pehz buhs dubbulti sawi parradi ja-aismalsa.

Leelâ Cezawâ, 7tä April 1839.

(L. S.) Smuggu Fehkabs, pagasta wezzakais.

(Mr. 72.) Everts, pagasta teefas frihweris.

Us luhgschanu tafs atraitnes Aimes no Rinseles
meschafarga Kascha mahjahm, tohp no Rinseles-
Riddelē pagasta teefas wissi tee, kam kahdas taif-
nas präfischanas buhtu pte winas laulata wihra
ta nomirruscha Rinseles meschafarga Kascha Andreija,
usaizinati, pee sandeschanas sawas teefas, wisseweh-
lak diwu-mehneschn starpā, prohti libds 1stu Juhni
f. g. pee schihs teefas ar sawahm Kaidrahm parah-
dischanahm sawas präfischanas usdoht un fagaidiht
ko teesa pehz likkumeem spreedihs. Riddelē, 15tä
April 1839.

(L. S.) † † † Fehkab Egliht, pagasta wezzakais.

(Mr. 20.) U. Deringer, pagasta teefas frihweris.

Zittas fluddinachanas.

Puhres pagasta teesa zaur scho sunamu barra, ka
turpatt 16tä Mei f. g. pulksten 10 no rihta ne tik
ween ta nomirruscha webwera Zahsepa Leisandara at-
stahlu mantu, prohti: webwera ammata = un zittas
leetas, bet arri daschdaschadas mahju-leetas, ka arri
jaunus un slauzamus lobpus, aitas, zuhkas un put-
nus prett kaitamu naudu uhtrupé pahrdohs.

To pee Krohna Apeschuppes muischas peederrigu
Egglees-krohgu, 32 werstes no Felgawas, us Luf-
kunes leelzelka, no Zahneem 1839 us arrenti isdohs.
Klahtakas sunas warr muischâ dabbuht.

***
Pee Steffenhagen funga warr dabbuht pirk:
Latweeschu A. B. Z. ar leeleem bohlsabeem falik-
tu, wissi bohlsabi us weenas leelas lappas, ihpa-
schl derriga skohlâs pee seennallas peenagloht.
Maksa 5 kap. sudr. loppa.

Toi tota Mei f. g., un tanns deenâs pehz tam,
Kasuppesmuischâ daschdaschadas istabas-leetas un
gultu-drahnas, rattus, brauzamus-riktus, sigrus,
zuhkas un aitas uhtrupé pahrdohs.

Frihwdrikkeht.

No juhrmallas gubernementu augstas waldischanas pusses: Hofraht von Braunschweig, grahm, pahlruhfotaïs.